

UPRAVLJANJE BOLI KOD PALIJATIVNIH BOLESNIKA

Jakovljević P.¹, Lovrić M.², Lovrić B.^{3,5}, Jovanović T.⁴

¹ Opća županijska bolnica Nova Gradiška, Nova Gradiška, Croatia

² Opća bolnica Nova Gradiška, Nova Gradiška, Croatia
Jedinica za sestinstvo i palijativnu medicinu

³ Opća županijska bolnica Požega, Požega, Croatia
Jedinica za kvalitetu

⁴ Opća županijska bolnica Pakrac i bolnica hrvatskih veterana, Pakrac, Croatia
Jedinica za kvalitetu

⁵ Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek, Osijek, Croatia
Katedra za sestinstvo i palijativnu medicinu

Uvod: Ublažavanje боли код палијативних болесника је хумани и етички поступак којему је циљ побољшање квалитета живота ових болесника. Кorištenje skala за procjenu боли од изузете вјажности у сврху правовремене analgezije болесника и praćenja mogućih nuspojava.

Cilj rada je ispitati učestalost korištenja skala za procjenu боли код палијативних болесника s osvrtom na intenzitet i karakteristike боли, te primjenu farmakoloških i nefarmakoloških metoda u liječenju боли.

Bolesnici i metode: Provedeno je retrospektivno istraživanje на 155 болесника od којих је 80 (51,6 %) muškaraca и 75 (48,4 %) жене. Болесници су hospitalizirani на Одјелу дјелатности палијативне скрби Opće bolnice Nova Gradiška tijekom 2018. године. Pregledom medicinske dokumentacije dobiven је uvid o praćenju боли.

Rezultati: Muškarci су значајнији болесници с neoplazmama, dok су жене значајније више остали болесници (χ^2 test, P < 0,05).

htd TORAKS 2019

hrvatsko
torakalno
društvo

9. Kongres Hrvatskog torakalnog društva
9th Congress of Croatian Thoracic Society

Hotel Westin Zagreb
10.-13. 4. 2019.

= 0,04). Središnja vrijednost (medijan) dobi ispitanika je 79 godina (interkvartilnog raspona od 71 do 85) godina u rasponu od 42 do 95 godina. Akutnu bol imaju 24 (26 %) ispitanika, dok je kronična bol prisutna kod njih 68 (74 %). Jaka bol je prisutna kod 11 (7,1 %) bolesnika, dok je razina boli bila podnošljiva kod 18 (11,6%) bolesnika, bez značajne razlike u odnosu na kategoriju bolesti. Praćenje boli je evidentirano kod svega 12 (7,7 %) bolesnika. Često najmanje evidentirana procjena boli kod bolesnika s bolestima cirkulacijskog sustava (Fisherov egzaktni test, P < 0,001). Analgetik ne uzima 65 (41,9 %) bolesnika, a od ispitanika koji uzimaju analgetike 51 (57 %) bolesnika uzimaju razmom uzime slabe opioide ± neopioide ± adjuvantne lijekove, a njih 15 (16 %) jake opioide ± neopioide ± adjuvantne lijekove (Fisherov egzaktni test, P < 0,001). Do smanjenja intenziteta boli došlo je kod 78 (45,5 %) bolesnika, a za 10 (5,6 %) bolesnika bol nepromijenjena, a za 8 (9 %) bolesnika nije provedena evaluacija. Međutim, u pogledu poslužnih radu su najčešće neevidentirane. Nedovoljan broj medicinskih sestara kao i opterećenost sestrina radu obrazlažu dobivene rezultate. Potrebno je uložiti dodatne napore u podizanju razine svijesti medicinske sestrine o važnosti evidentiranja provedenih postupaka u sestrinskoj dokumentaciji.